

Društvo slovenskih književnih prevajalcev podeljuje

NAGRADO RADOJKE VRANČIČ za leto 2025

prevajalki **MOJCI PETAROS**

za prevod romana

***Pokvarjenke* Camile Sosa Villada**

(Mladinska knjiga Založba, 2024)

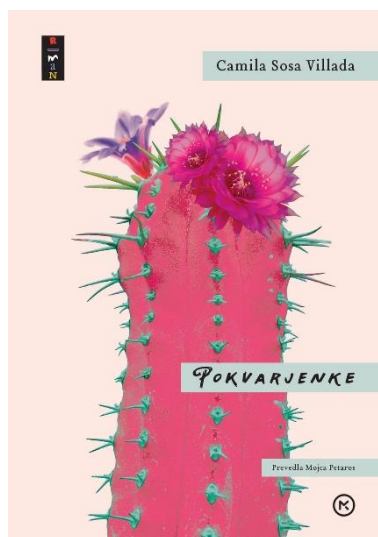
***Utemeljitev komisije za Sovretovo nagrado in nagrado Radojke Vrančič pri DSKP v sestavi
Jernej Županič (predsednik), Nina Gostiša, Niko Jež, Mojca Kranjc in Katja Zakrajšek***

Foto: Damjan Balbi

Mojca Petaros (1998) je prevajalka, publicistka in pisateljica. Po študiju prevajalstva je kot prevajalka za Svet Evropske unije nekaj časa delala v Luksemburgu, trenutno pa je mlada raziskovalka in asistentka na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Njene kratke zgodbe so bile objavljene v številnih literarnih revijah in na več spletnih portalih, pred kratkim pa so izšle v knjigi *Nočem več biti nevidna*. Prevod *Pokvarjenk* Camile Sosa Villada iz španskega jezika je njen prvi knjižni prevod v slovenščino.

Čeprav je prevajanje po definiciji posredovanje drugosti, je naloga posebej občutljiva in odgovorna, kadar gre za posredovanje tako zelo marginaliziranih perspektiv, kot je perspektiva avtorice, ki piše s pozicije transspolne ženske in nekdanje spolne delavke v patriarhalni argentinski družbi. Petaros je k prevodu pristopila skrbno in z zavedanjem te odgovornosti. Tako opomba k prevodu, ki stoji na začetku knjige, kot javne predstavitve romana kažejo, da se je dobro poučila o miljeju – večinskem in manjšinskem –, v katerem se odvija zgodba, in se v prevodnem procesu posvetovala z avtorico, pa tudi z relevantno slovensko organizacijo s področja zagovorništva transspolnih oseb, ter upoštevala razlike med izvirnim in ciljnim kontekstom. Tako se je denimo zaradi specifičnosti poimenovanja trans žensk v španščini v prevodu odločila za vpeljavo neologizma »travestika«, ki ga v opombi tudi ustrezno pojasni in s katerim se kolikor mogoče izogne problematičnemu enačenju travestitstva in transspolnosti v

slovenščini. Onkraj vprašanj kontekstualne ustreznosti Petaros v prevodu uspešno realizira slogovne premene izvirnika, v katerem se trdi realizem življenja protagonistke prepleta s poetično, celo magičnorealistično dikcijo. Prevajalka to poustvarja z odličnim občutkom za ritem in zven, pri čemer večje uporablja številna stilistična sredstva, od aliteracije do paralelizmov, obenem pa se uspešno spopada z dolgimi, skladijsko kompleksnimi povedmi izvirnika. Na drugi, naturalistični strani slogovnega razpona romana, v dialogih in popisih umazane resničnosti miljeja, kjer so povedi pogosto kratke in trde, Petaros spretno poustvarja njegovo podoben in ne gladi ostrih robov. Pogosto vulgarno frazeologijo protagonistk, ki je poleg tega izrazito idiomatska, prevaja slovenskemu kontekstu ustrezno, pri čemer večkrat navduši z domiselnim izkoriščanjem jezikovnih možnosti, ki jih ponuja slovenščina, in tako kompenzira tista mesta v izvirniku, ki jih zaradi frazeoloških razlik med jezikoma ni mogoče v celoti realizirati. Vse to pa se dogaja v ozadju in ostaja bralcu, ki bere zgolj prevod, pravzaprav nevidno, kot je navsezadnje tudi prav – predstavitev in skladijske prilagoditve se naravno vpletajo v dikcijo ciljnega jezika in ne iščejo pozornosti, temveč preprosto postanejo del enovite tkanine romana.

Življenjepis prevajalke

Mojca Petaros (1998) prihaja z Opčin nad Trstom. Magistrirala je iz prevajanja na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je trenutno zaposlena kot mlada raziskovalka in preučuje prevajanje za gledališče v kontekstu slovenske manjšine v Italiji. Prevaja iz angleščine, španščine in italijanščine. Poleg romana *Pokvarjenke*, njenega prvega knjižnega prevoda, sta do zdaj izšla še njen prevod mladinskega romana *Brcam in letim* indijske aktivistke in novinark Ruchire Gupta in potopisni roman *Ujeti v raju* pamplonskega pisatelja Patxija Irurzuna, ki je večletno skupinsko delo udeleženk španske prevajalnice JSKD. Ukvarja se tudi s pisanjem avtorske proze: njene kratke zgodbe so bile objavljene v številnih spletnih in tiskanih medijih, zanje je tudi prejela nekaj nagrad, leta 2022 je bila med finalistkami festivala mlade literature Urška. Pred kratkim je pri tržaški založbi Mladika izšel njen kratkoprozni prvenec *Nočem več biti nevidna*.